

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 329 din 08.04.2020

Dosar nr.: 790/2019

Petiția nr.: 6911/14.11.2019

Petent:

Reclamat: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța

Obiect: favorizarea fostului soț și solicitarea furnizării de date precum religia și starea de sănătate.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

2. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța, reprezentată prin _____, instituție cu sediul în Constanța, str. Decebal, nr. 22, Județul Constanța.

II. Obiectul și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenta se consideră discriminată de către partea reclamată prin emiterea raportului psihosocial emis la data de 02.05.2019. La data de 28.01.2019, petenta s-a prezentat la instituția reclamată pentru a informa cu privire la problemele create de către fostul soț. În luna martie 2019 s-au prezentat din nou, fiind efectuată și o evaluare. În timpul evaluării, petenta a fost întrebată despre apartenența religioasă și starea de sănătate, nefiind cerut acordul cu privire la datele sensibile. De asemenea, în raportul psiho-social ar fi fost avantajat fostul soț.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicat (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate pentru data de 14.01.2020, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.). Petenta a fost absentă. Partea reclamată a fost reprezentată de către consilier juridic, cu delegație la dosar, și psiholog.

6. Punctul de vedere formulat de către partea reclamată a fost comunicat petentei.

7. Părțile au formulat concluzii scrise.

8. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

9. Petenta este divorțată, fiindu-i încredințat copilul, spre creștere și educare, cu obligarea tatălui să contribuie la plata pensiei de întreținere.

10. Petenta se consideră discriminată prin raportul psiho-social emis de către partea reclamată în data de 02.05.2019. În acel raport au fost consemnate datele obținute cu ocazia evaluării de la sediul părții reclamate.

11. În timpul evaluării, petenta a fost întrebată cu privire la apartenența religioasă, starea sa de sănătate, eventuale boli de care ar suferi aceasta și mama acesteia, fără a-i fi fost cerut acordul cu privire la datele cu caracter personal.

12. De asemenea, prin raportul psiho-social emis ar fi fost avantajat fostul soț. Nu au fost consemnate situațiile în care ar fi pus în pericol minora, faptul că a declarat venituri mult mai mici în scopul prejudicierii minorei și că nu a respectat programul de vizitare al minorei. Mai mult, în cuprinsul raportului au fost menționate toate declarațiile fostului soț al petentei.

13. Petenta mai arată că au fost încălcate drepturile copilului prin obligarea de a menține legături cu o persoană care primejduiește creșterea și dezvoltarea copilului.

14. Prin concluziile formulate, petenta mai arată faptul că procedura evaluării psiho-sociale nu a fost realizată corespunzător nefiind verificate acte, nu s-a realizat ascultarea copilului și nu a fost luată în considerare opinia acestuia. De asemenea, raportul nu ar fi trebuit să conțină date privitoare la religie, acest aspect nefăcând obiectul evaluării.

15. Ancheta socială ar fi trebuit să conțină date reale și cu adevărat în interesul copilului și nu doar afirmațiile neadevărate ale fostului soț.

16. Prin concluziile scrise formulate petenta, referitor la includerea unor date cu caracter personal (religie, origine etnică) cuprinse în ordinul nr. 96 din 13 martie 2006, se arată că prevederile ordinului respectiv ar fi neconstituționale, de natură a încălca dreptul copilului la identitate. Petenta arată că au fost trecute în raportul psiho-social date privind religia sa și, deși s-a procedat la sumarizarea informațiilor, aceasta a fost totuși comunicat. Fiind trecută religia, petenta arată că a fost discriminată în comparație cu fostul soț. Petenta este nemulțumită de faptul că fostul soț, persoană pe care o apreciază ca având un comportament deviant, este apreciat ca o persoană semnificativă în viața minorei.

17. Se reiterează faptul că au fost consemnate afirmațiile nereale ale fostului soț privind veniturile obținute, nivelul studiilor absolvite. Se mai arată faptul că instanța a solicitat un raport psihosocial, petenta arătând că religia sa nu prezenta niciun fel de relevanță.

18. Prin raportul psihosocial întocmit s-ar fi produs o probă nerelevantă și neconformă cu interesul superior al copilului, partea reclamată discriminând minora și mama acesteia (petenta). Pentru că nu au fost menționate aspectele legate de comportamentul fostul soț, instanța a dispus efectuarea unei noi evaluări psiho-sociale pentru alienare parentală.

Susținerile părții reclamate

19. Prin punctul de vedere formulat, partea reclamată arată faptul că Judecătoria Constanța solicită să fie efectuat un referat de evaluare psihologică complexă pentru fiica petentei, pe toate criteriile aplicabile vârstei copilului care să privească relația copilului cu fiecare dintre părinți. Urmare solicitării instanței, s-a întocmit un plan de intervenție și au fost transmise invitații părinților.

20. La sedința din data de 28.01.2019 s-a prezentat doar petenta însoțită de fiica sa, elevă în clasa a VIII-a. Având în vedere că tatăl minorei nu s-a prezentat, a fost informată instanța de judecată cu privire la imposibilitatea realizării evaluării solicitate.

21. În luna februarie, instanța revine cu o nouă solicitare de efectuare a unui referat de evaluare psihologică complexă pentru copil care să evidențieze relația cu fiecare dintre părinți precum și evaluarea cu privire la o eventuală alienare parentală.

22. În data de 28.03.2019 s-au prezentat părinții împreună cu minora, părinții exprimându-și consimțământul cu privire la evaluarea psihologică, luând cunoștință despre aspectele referitoare la procedura de testare, exprimându-și acordul și cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

23. Se mai arată faptul că toate informațiile solicitate părinților au fost necesare pentru întocmirea raportului psiho-social privind situația minorei, totodată fiind respectate toate drepturile privind protecția minorei.

24. Partea reclamată arată că deține licențele de testare aplicate în cauză. În urma verificărilor efectuate, a corelării datelor din analiza formală și de conținut, s-a redactat raportul de evaluare psiho-socială care a fost înaintat Judecătoriei Constanța. Părinții au beneficiat de consiliere privind exercitarea și îndeplinirea obligațiilor părintești, fiind sprijiniți în vederea constientizării noilor fizice, psihologice și afective ale copilului.

25. Rezultatele evaluării au indicat faptul că minora este dezvoltată corespunzător vârstei biologice, având în jurul său un sistem social bine format care îi satisfăcea nevoile de atașament și de afectivitate, minora relaționând optim cu ambii părinți. Raportul psiho-social privind situația minorei a reflectat starea psihologică a acesteia la momentul evaluării iar rezultatele prezentate în raport sunt valide în măsura completării cu acuratețe a chestionarelor puse la dispoziție și în limita unor răspunsuri complete și sincere.

26. Raportul privind minora are două componente, și anume: ancheta socială efectuată de către asistentul social, precum și evaluarea psihologică întocmită de către psiholog.

27. Ancheta socială a fost realizată în conformitate cu prevederile Legii asistenței sociale nr. 292/2011 și respectând cuprinsul formularului de anchetă socială prevăzut în Anexa A, a Ordinului nr. 95 din 13 martie 2006 pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și Serviciile publice de asistență socială, în domeniul protecției drepturilor copilului. Totodată, au fost solicitate și informații privind religia și starea de sănătate a membrilor familiei în vederea completării, pe de o parte, a anchetei sociale și, pe de altă parte, în vederea realizării profilului psihologic al copilului.

28. Astfel, s-a procedat la evaluarea psihologică a copilului și nu la evaluarea psihologică a părinților iar informațiile obținute au fost sumarizate și redactate în raportul de evaluare psihosocială înaintat instanței.

29. Petenta a solicitat anularea raportului, aceasta fiind informată că are obligația de a sprijini menținerea relațiilor personale ale copilului cu celălalt părinte precum și faptul că informațiile privind săvârșirea unor fapte cu caracter penal de către tatăl copilului, acestea intră în competența organelor de urmărire penală.

30. Prin concluziile scrise formulate se reiterează aspectele anterior menționate, specificându-se că au fost respectate toate prevederile legale iar angajații părții reclamate au acționat potrivit competențelor ce le revin, motiv pentru care se solicită respingerea petiției ca nefondată.

V. Motivele de fapt și de drept

31. Prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare prin modul de întocmire a raportului psihosocial și de favorizare a fostului soț.

32. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

33. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată

discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile; b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare; c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege; d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

34. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petentă constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

35. În speța de față, petenta susține că a fost discriminată de către partea reclamată întrucât au fost menționate în raportul psiho-social efectuat date privind religia și starea de sănătate, pe de o parte, iar pe de altă, parte raportul ar fi cuprins afirmațiile neconforme cu realitatea a tatălui copilului.

36. Cu privire la criticile aduse raportului psihosocial se reține faptul că acesta a fost întocmit în conformitate cu prevederile legale Ordinului nr. 95 din 13 martie 2006 pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială, în domeniul protecției drepturilor copilului. Din dosar reiese că partea reclamată a respectat procedura de realizare a anchetei, a solicitat consimțământul părților din anchetă cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și cu privire la întrebări. Dacă petenta a considerat că întrebările cu privire la religie și starea civilă nu sunt relevante, ci sunt discriminatorii, putea să ridice obiecții inclusiv să refuze să răspundă.

37. Pe de altă parte, atât întrebările cu privire la religie și la starea de sănătate prezintă relevanță. Informațiile cu privire la religie sunt relevante în contextul în care părinții ar fi urmat să exercite împreună drepturile părintești, respectiv cu privire la deciziile privind educația religioasă a copilului, în sens larg, nu doar în cadrul școlii. De asemenea, întrebarea poate prezenta relevanță și în contextul stabilirii zilelor și orelor de vizită, care pot să influențeze practicile religioase ale copilului, dacă ele există, desigur. De asemenea, prezintă relevanță și întrebarea cu privire la starea de sănătate a buncii materne, aceasta făcând parte din familia extinsă, locuind împreună cu copilul și petenta. Colegiul reține faptul că întrebările formulate au avut relevanță pentru evaluare.

38. Referitor la date neconforme cu realitatea relatate de către tatăl copilului și menționate în cuprinsul raportului psiho-social se reține faptul că părțile au avut posibilitatea

să își exprime propriile păreri, discuțiile purtate cu părinții copilului fiind sumarizate și trecute în raport. Rezultatele prezentate în raport sunt apreciate ca valide în limita unor răspunsuri complete și sincere. Mai mult, raportul s-a axat asupra copilului, nereprezentând o evaluare părinților acestuia.

39. Cu privire la existența vreunui drept încălcat, Colegiul director reține faptul că petentei nu i s-a încălcat niciun drept, întrebările formulate prezentând relevanță în contextul dat. Cu privire la o eventuală favorizare a tatălui copilului nu se pot reține elemente care să conducă la această concluzie raportul fiind întocmit pe baza evaluării copilului în principal și în subsidiar pe baza celor relatate de către părinți.

40. Colegiul director dispune că aspectele sesizate de către petentă nu constituie faptă de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, nefiind îndeplinite condițiile cerute de lege și anume lipsa criteriului de discriminare și a dreptului încălcat.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu sunt întrunite elementele constitutive ale faptei de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, nu există un drept încălcat;
2. O copie a hotărârii se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 04.04.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 10.04.2020
Redactată și motivată: TS/RB

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.